

kor bo po vrsti zorelo. Najprej so jagode. Naloži jih dva prsta visoko, polrosi s sladkorjem in nalij toliko ruma, da doseže sladkor. Potem pridejo česnje. Stori istotako! Vsako sadje vlagaj surovo breskve in hruške ter slive prerezane toliko časa, da je kozarec poln. Zaveži ga in spravi ga na hladnem prostoru do zime. Na Sveti večer ali na Svečnico pa serviraj to možu in mu boš gotovo ustregla. I. Z.

IZ NAŠE SKRINJE.

Kresnice. Ta staroslovanski običaj se je še do danes ohranil v Belokranjini. Gotovo sega že v pagansko dobo, saj so Slovani častili Kresnice kot polboginje.

Na kresni večer se po štiri dekleta lepo prazniško oblečejo (nar. noša!) in grečo skupno s piskačem kresovat takoj, ko se zmrača. Postavijo se pred vsako hišo tako, kakor jih vidimo na sliki, in pojejo. Imajo več vrst napevov. Kresovanje velja scveda vsej hiši, vendar imenujejo v pesmi najstarejšega sina, ali, če tega ni, najstarejšo hčer, n. pr.:

Bog daj, Bog daj dobro večer,
daj nam, Bože, dobro leto!
Za večerkom bolje jutro,
daj nam, Bože, dobro leto!
Stoji lepo pros' zeleno,
daj nam, Bože, dobro leto!
Pros' zeleno, tratornica,
daj nam . . . — (to se ponavlja do konca
za vsakim verzom.)

Na tratorki hladna senca, daj nam . . .
na senci je posteljica, daj nam . . .
na posteljki sinl o lve, daj nam . . .
Stan' se gore, sinko lve, daj nam . . .
tvoju rožu drugi tga, daj nam . . .
Neh ju trga, mila majko, daj nam . . .
činit ču se drobnom ticom, daj nam . . .
lutit ču se preko moia, daj nam . . .
preko mora, kraj Dunaja, daj nam . . .
onde ču je ulovit ču, daj nam . . .
ulovit ču, moja bit ču, daj nam . . .
Fala, fala, mila majko, daj nam . . .
lepo ste nas darovali, daj nam . . .
drobnim žitom i pšenicom, daj nam . . .
črnim vinom i rakijom, daj nam . . .

Ko so se naši dedje pokristjanili, so hodili kresovat tudi pred župnišče:

Bog daj, Bog daj, dobro večer, daj nam . . .
za večerkom bolj jutro, daj nam . . .
Višnjice su obrodile, daj nam . . .
na grad su se naklonile, daj nam . . .
in jih čuva čuvarica, daj nam . . .
gospodova službenica, daj nam . . .
I od je pala ožka staza, daj nam . . .
po ke mašnik šetujejo, daj nam . . .
svete maše mašujejo, daj nam . . .
da živuči k maši hode, daj nam . . .
za preminuče Boga moče, daj nam . . .
Fala, fala, mila gospo, daj nam . . .

Pesem pričnela dve izmed kresnic. Ko odpojeta pol vrste, pričneta drugi dve. Tako pojeta ves čas isto besedilo po dve in dve. Tak napev imenujemo kanon. Piskač pa spremlja petje s tem, da neprestano piska. Nekdaj je imel diple, kakor jih vidimo na sliki; danes ima pa navadno orgljice.

Krešna pesem je bolj podobna molitvi kakor posvečni popevki. Kresnice zovejo nad hišo božji blagoslov, zato se vrši kresovanje

nekako pobožno in svečano. Med seboj ne smejo govoriti. Tudi ljudje sprejemajo popcevanje spoštljivo. Strašno grdo bi bilo, če bi se kdo ne odzval z darom. Če bi se kresnice kake hiše izognile ali če bi se kje posmejale, bi bili dotični prebivalci zelo užaljeni.

Pelje se vrši tako, da se od hiše do hiše nič ne prekine. Ko zapojò „fala, fala . . .“, se že selijo k drugi hiši in takoj prično: „Bog daj, Bog daj . . .“ Ako se petje prekine, smatrajo za slabo znamenje. Pravijo, da bo med letom v hiši smrt.

Prejšnje čase so kresovala resna, odrasla dekleta. Včasih je bilo slišati po 10 skupin, ki so kresovale po sosednih vaseh, tako da je vsa okolica valovila v teh tužnih akordih. Sedaj pa žal propada to kresovanje; nameslo odraslih deklet kresujejo večinoma otroci.

Belokranjica.

RAZGOVORI

Odgovori:

1. **Marija.** Iz volnena blaga odstraniš nemastne madžce najlepše in najzanesljiveje z vodo in milom. Ne peri v vroči vodi, ker se volna preveč skrči. A. F.

2. **Gospodinja.** Sledeča marelična marmelada se prav gotovo ne pokvari: enako ležo sadeža brez koščic in sladkorja kuhaj 8 minut; postavi kozarce okoli ognja, da se pogrejejo, napolni jih z marmelado in takoj zaveži. Kuhati pa ne smeš hkrati več kol $\frac{3}{4}$ kg marelic s sladkorjem vred. Če hočeš napraviti več marmelade, kuhaj zaporedoma po 60 dkg in vlagaj sproli v kozarce. Medtem ko vre, potresi večkrat posodo, marmelade pa ne mešaj. Marelice se sicer ne razkuhajo popolnoma, ohranijo pa fini vonj, ki pri daljšem kuhanju izpuhti. Tako narediš marmelado lahko iz vsakega sadja. A. F.

3. **Dekle.** Z raznimi mazili se odpravijo mozoli in turi le začasno, ker se zopet ponove. Če so ti kožni pojavi le posledica krvi, tedaj si morate temeljito zdraviti in svežiti kri. Jako priporočljiv je čaj iz tavzentrož ali iz bezgovega cvetja, ki ga je pa treba nekaj časa stalno živjati. Vsekakor je pa najbolje, da se obrnete na zdravnika. — a —

4. **Dekle.** Pege odpraviš s kože s sledčim mazilom: Izlišni citrono in precedi sok. Temu primešaj noževo konico soli in sneg iz enega beljaka ter malo žličko kolinske vode (Eau de Cologne). Če ne moreš dobiti le vode, uporabiš lahko tudi špirit. S tem mazilom si mazi obraz vsak večer. A.

5. **Štefanija.** Naravna barva za lase je orehovo olje. Lasje počrniyo, vendar pa se svetliyo kakor po vsaki maslni tvarini. Ali pa niso morda lepši, če jih pustite take, kakoršni so?

9. **M. L.** — V Vašem slučaju se morate brezpogojno obrniti na zdravnika. Otroci imajo mehke kosti iz različnih vzrokov. Te pa lahko ugotovi le zdravnik po temeljiti preiskavi ter odredi potem primerno lečenje. — a —

(Nadaljevanje.)